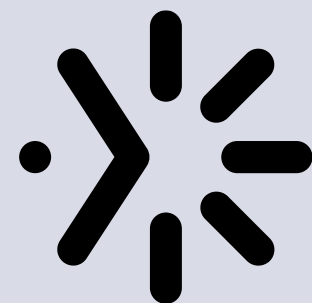

Krajowy
Instytut
Mediów

Polacy 50+

Znaleziska na podstawie wyników Badania Założycielskiego

Dane roczne:
styczeń-grudzień 2022

Wszelkie prawa zastrzeżone dla Krajowego Instytutu Mediów. Jakiegokolwiek dalsze przetwarzanie, rozpowszechnianie, modyfikowanie, korzystanie z treści i informacji przedstawionych przez Krajowy Instytut mediów oraz Krajową Radę Radiofonii i Telewizji – w całości lub w postaci opracowanej części, z bazy danych oraz utworów powstałych w ramach badania – wymaga uzyskania stosownej licencji od Krajowego Instytutu Mediów.

Warszawa, październik 2023

15.11.2022

8 mld

Ludzi na świecie

Według statystyk ogólne tempo wzrostu globalnej populacji spada. Ludzkość musiała czekać 10 lat, aby wzrosnąć z 7 do 8 mld.

*Ten bezprecedensowy wzrost wynika ze stopniowego **wydłużania się długości życia ludzkiego** dzięki poprawie zdrowia publicznego, żywienia, higieny osobistej i medycyny.*

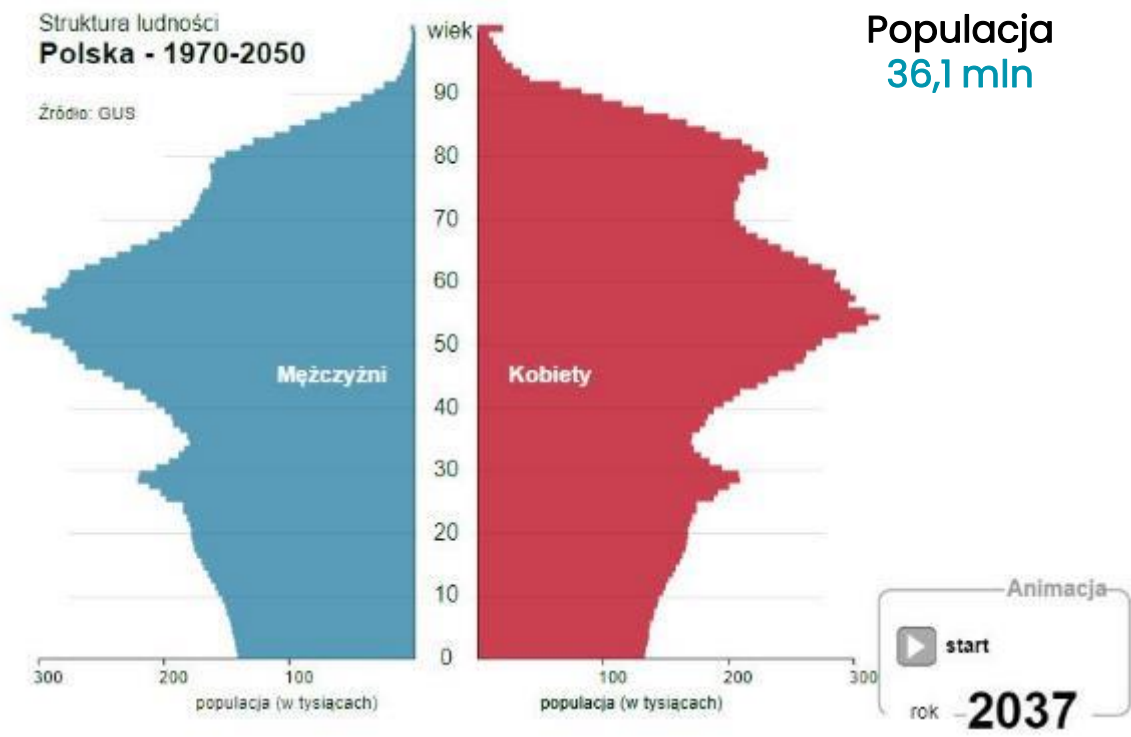
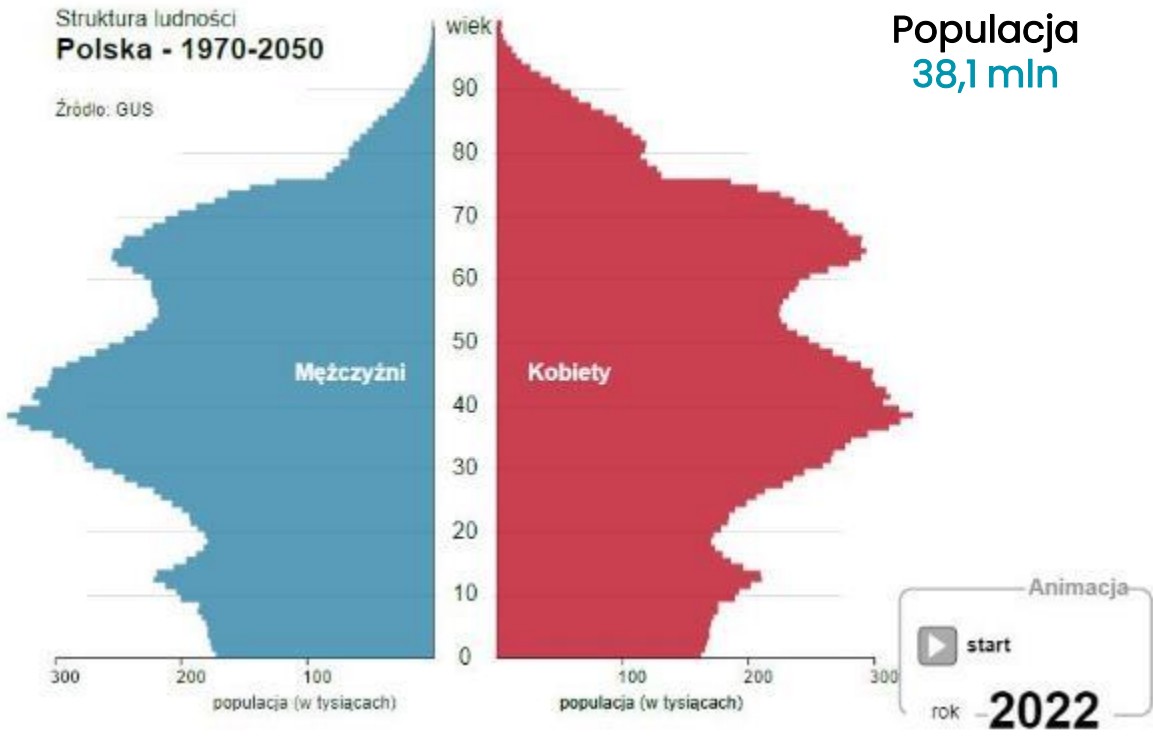
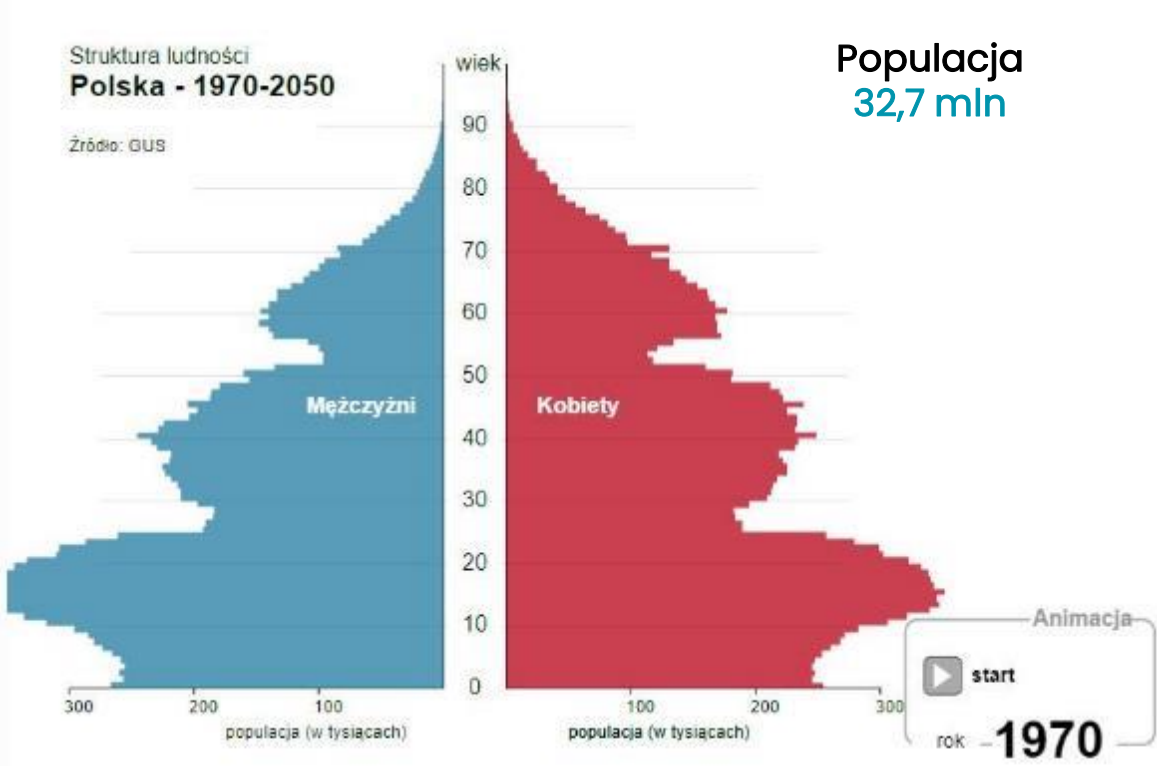
– podkreśliły źródła ONZ.

Zgodnie z prognozami, globalna populacja osiągnie 9 mld, za 15 lat od tej daty, czyli

w 2037 roku.

W 2037 roku osoby w wieku 60+ stanowiąc będą 32% populacji Polski

Informacje

Wiek: 60–97 lat

Urodzeni w: 1872–1910 roku

Populacja: 4 233 530

% całej populacji: 13%

Mężczyźni: 1 737 750 (41%)

Kobiety: 2 495 790 (59%)

Informacje

Wiek: 60–100 lat

Urodzeni w: 1921–1962 roku

Populacja: 10 020 390

% całej populacji: 26%

Mężczyźni: 4 221 040 (42%)

Kobiety: 5 799 350 (58%)

Informacje

Wiek: 60–100 lat

Urodzeni w: 1936–1977 roku

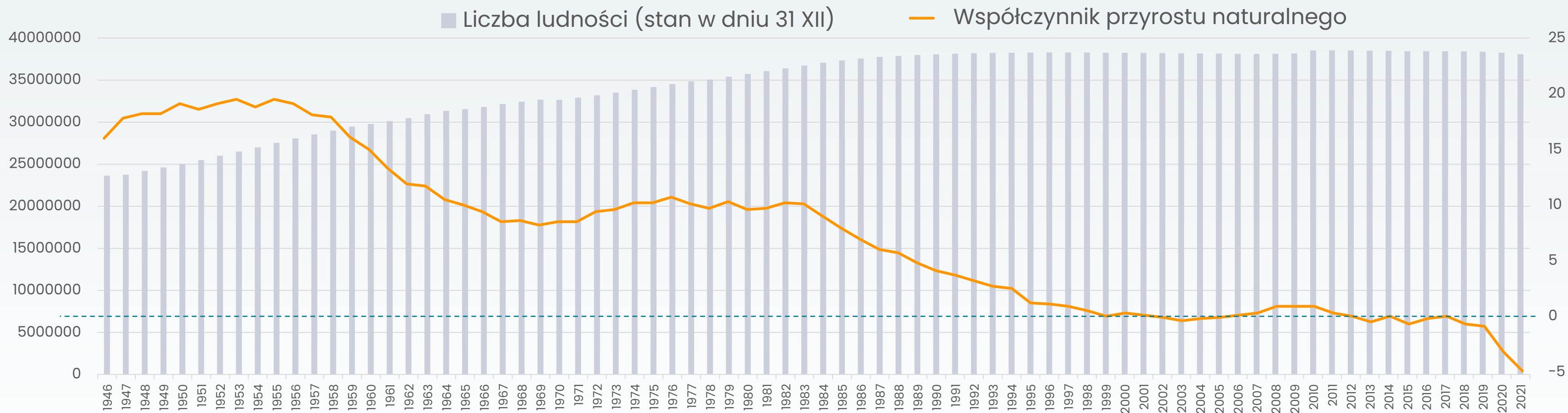
Populacja: 11 743 760

% całej populacji: 32%

Mężczyźni: 5 072 650 (43%)

Kobiety: 6 671 100 (57%)

W 2002 roku po raz pierwszy odnotowano **zjawisko ubytku naturalnego.
W 2021 roku zarejestrowano rekordowo niską wartość współczynnika przyrostu naturalnego -4,9‰.**

W 1949 roku populacja Polski wynosiła **23,6 mln** osób, Współczynnik przyrostu naturalnego **16‰**.

W 1957 roku populacja Polski wynosiła **28,5 mln** osób, Współczynnik przyrostu naturalnego **18‰**.

W 1989 roku populacja Polski wynosiła **37,9 mln** osób, Współczynnik przyrostu naturalnego **4,8‰**.

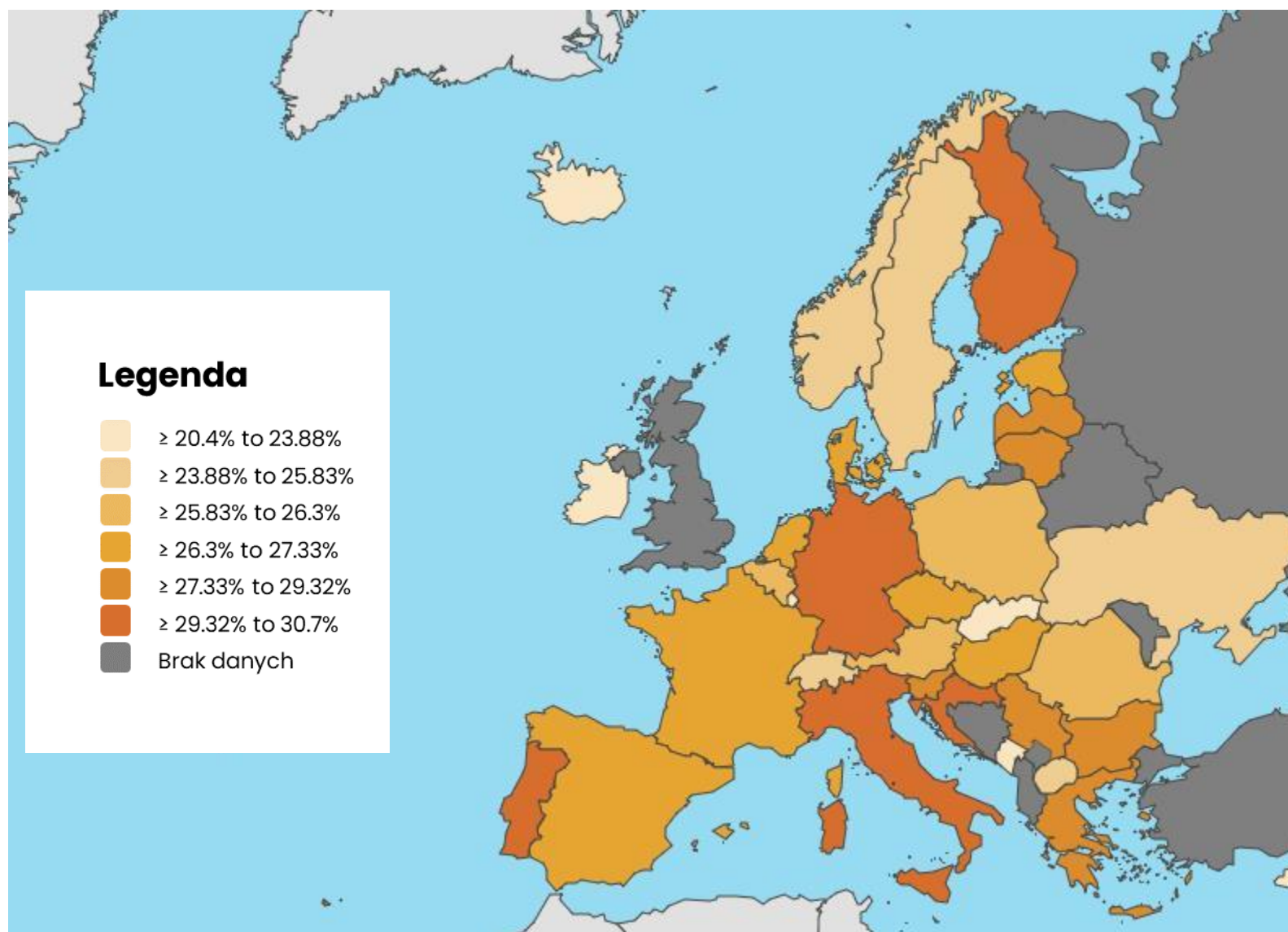
W 2002 roku populacja Polski wyniosła **38,2 mln** osób. W tym roku odnotowano **pierwszy ujemny** wynik współczynnika przyrostu naturalnego **-0,1‰**.

W 2021 roku populacja Polski wyniosła **38,0 mln** osób. W tym roku odnotowano **najniższy jak do tej pory** wynik współczynnika przyrostu naturalnego **-4,9‰**.

*Współczynnik przyrostu naturalnego – Stosunek różnicy między liczbą urodzeń żywych i liczbą zgonów do liczby ludności w połowie badanego okresu lub do średniego stanu ludności w tym okresie – wyrażony w ‰ (tj. na 1000 ludności). (GUS)

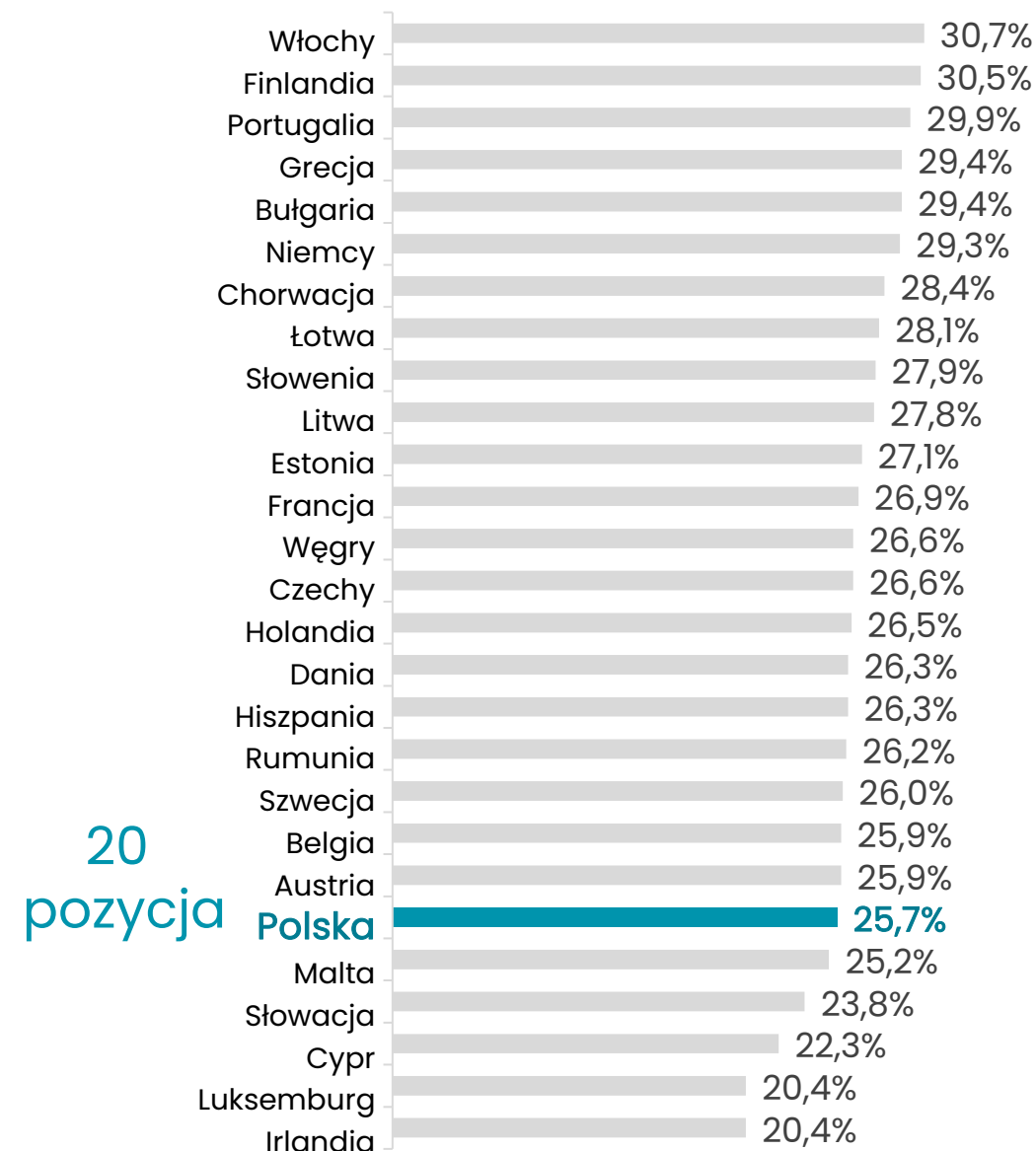
Średni odsetek osób w wieku 60+ dla całej Unii Europejskiej wynosi 27,7% . Polska jest na 20 pozycji z odsetkiem osób 60+ na poziomie 25,7%.

Odsetek populacji osób wieku 60+ w Polsce na tle Europy (2022 rok)

eurostat

Kraje członkowskie
Unii Europejskiej
(2022 rok)

20
pozycja

Średni odsetek osób
w wieku 60+ dla całej Unii
Europejskiej wynosi **27,7 %**

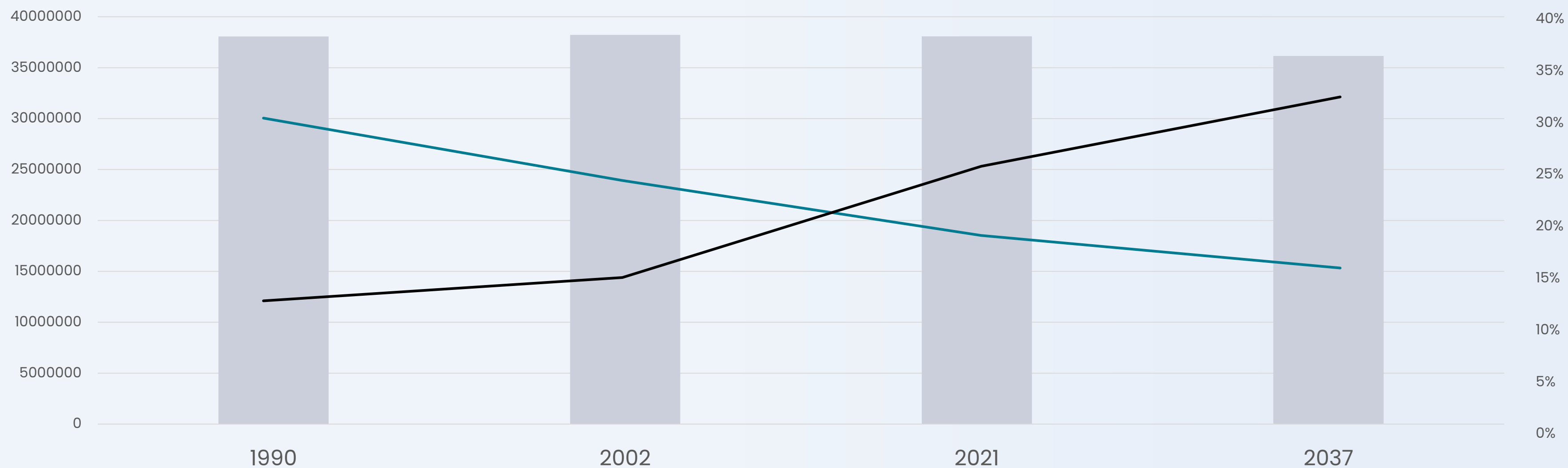
Biorąc pod uwagę tempo
przyrostu osób w wieku 60+
Polska zajmuje **pierwszą pozycję**
ze zmianą **+6,1 p.p.** w porównaniu
z rokiem 2011.

W 2037 roku drastycznie odwróci się proporcja osób po 60 roku życia w stosunku do osób do 18 roku życia.

■ Liczba ludności

— do 18 r.ż. — powyżej 60 r.ż.

FAKT:

Nadchodzi czas pokolenia **osób** **dojrzałych**

To już za 14 lat

w **2037** roku obecni

50 latkowie będą w wieku dzisiejszych emerytów...

↓
11 mln (31%)

Polaków będzie w wieku 60+

W 2060 prognozy pokazują wzrost

o około **1 mln** (38% – 12mln)

W C Z E S N E L A T A 2 0 0 0

w roku **1972**

rozpoczęły się prace
nad utworzeniem **UTW**

2007 rok

50+ *

Przemysł
farmaceutyczny

2010 rok

Czy inwestycja w seniora
ma szansę zwrotu? **

Przemysł
farmaceutyczny
i domy seniora

2012 rok

Europejski Rok Aktywności
Osób Starszych i Solidarności
Miedzypokoleniowej w Polsce

P R Z E Ł O M

2014 rok

pierwszy ogólnopolski
Rządowy Program na rzecz
Aktywności Społecznej Osób
Starszych na lata 2014–2020

2015 rok

Coraz więcej badań
o seniorach i zmiana
paradygmatu

2023 rok

Kongres badaczy
z sesją o silverach

Nowe spojrzenie na grupę już
nie 60+ a osoby 90-letnie

2022 rok

8 mld ludzi na świecie

Coraz więcej publikacji
o seniorach – coraz większe
zainteresowanie tą częścią
populacji

Marki nadal średnio reagują
na liczebność grupy –
bagatelizując jej siłę nabywczą

2018 rok

Seniorzy zaczynają
być zauważani –
zaczyna się zjawisko
nazywane „Silver
Tsunami”

2015 rok

Wybuch badań dotyczących
seniorów
i zmiana paradygmatu

Fenomenem było **wielkie
zainteresowanie
seniorów** tym
przedsięwzięciem i liczny
w nim udział, ponieważ już
podczas pierwszego
semestru zapisało się aż
323 słuchaczy!

Starość, nie jest pojęciem
jednoznacznym, głównie ze
względu na nieścisłości
dotyczące wieku określającego
początek tego okresu od 45.
roku życia po 55+ a najczęściej
od 60. roku życia oraz w
zależności od dyscypliny, która
analizuje tę część populacji

* Raport 4P

** Raport PBS

Dane pochodzą z Badania
Założycielskiego realizowanego
na ogólnopolskiej losowej próbie
adresowej TERYT GUS

Próba osób
50+

Wywiady z członkami gosp.
domowego dotyczące
indywidualnej konsumpcji
mediów

10 875

osób w wieku 60–74 lat

5 146

osób w wieku 50–59 lat

4 571

osób w wieku 75+

Realizacja
styczeń–grudzień 2022

**Przyjrzyjmy się
danym**

Czy czeka nas (r)ewolucja?

Przyszli seniorzy będą się różnić od pokolenia naszych rodziców.

Aktualni seniorzy
– osoby 60+

Przyszli seniorzy
– osoby 50–59 lat

Jako społeczeństwo **jesteśmy** nieustannie **w procesie zmiany**.

Zmiany kulturowe, rozwój technologii, polityka społeczna i ekonomiczna istotnie wpływają na kształtowanie się zachowań całych pokoleń.

Dlaczego te procesy nie miałyby wpływać na zachowania **przyszłych seniorów**?

Wśród aktualnych seniorów częściej występują jednoosobowe gospodarstwa, prowadzone przez kobiety

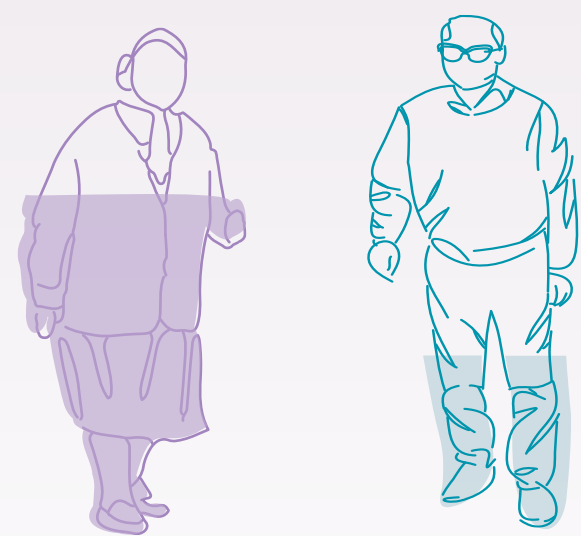
Aktualni seniorzy – osoby 60+

Przyszli seniorzy – osoby 50–59 lat

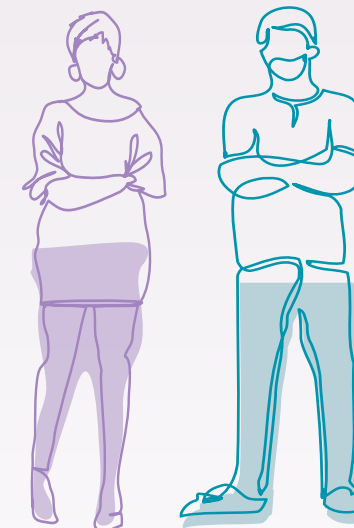
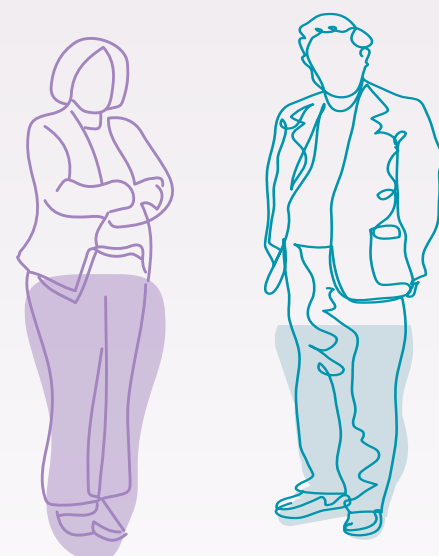
75+

60–74 lat

50–59 lat

Płeć

65%↑

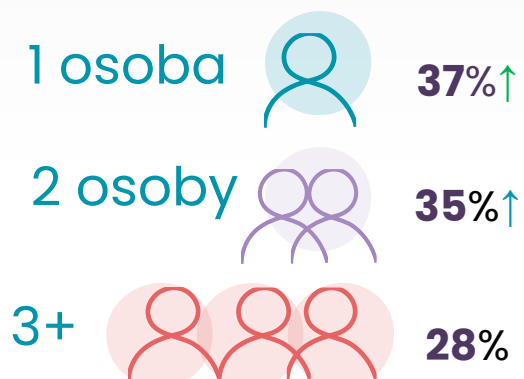
35%↓

56%↑

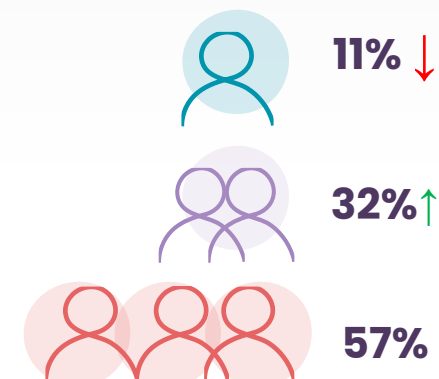
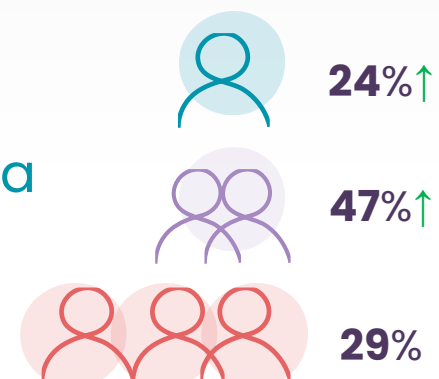
45%↓

51%

49%

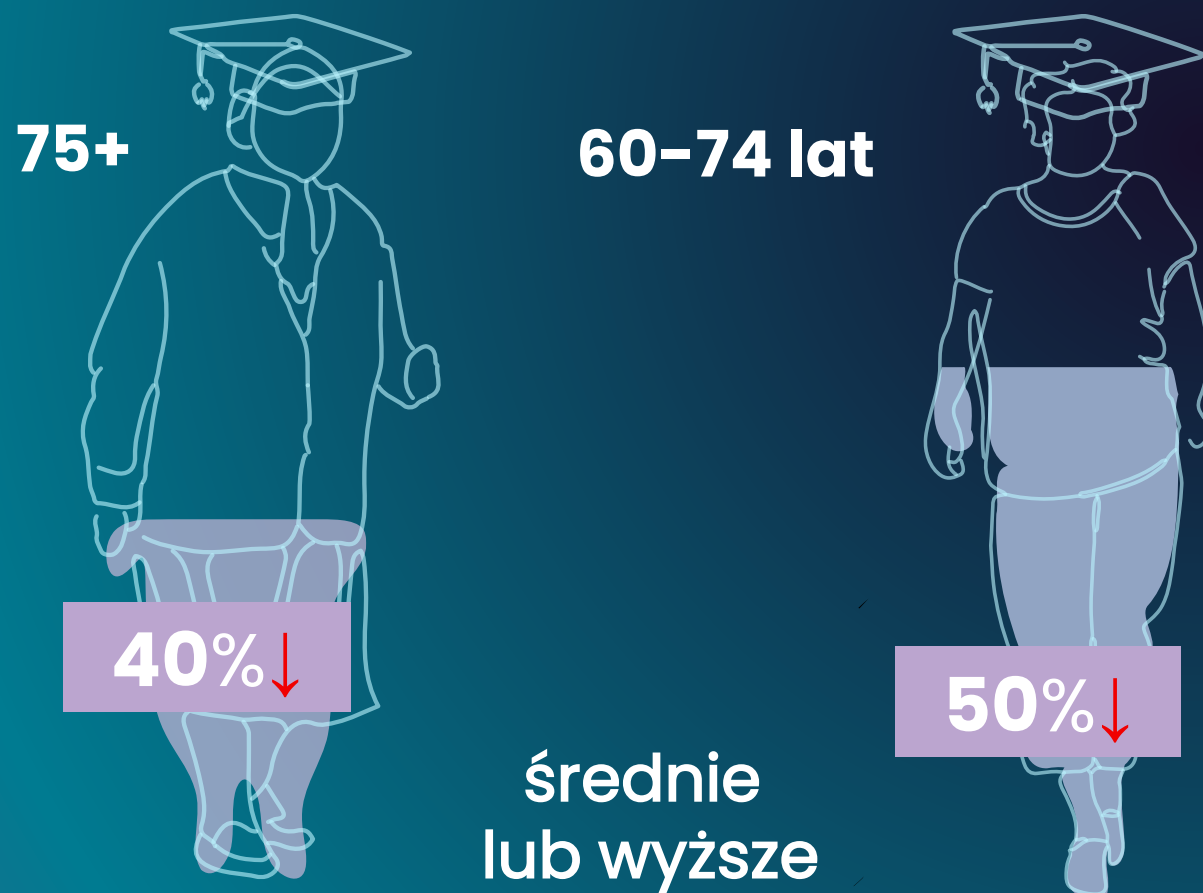
Wielkość
gospodarstwa

W związku z rozwojem medycyny i rosnącą długością życia możemy zakładać, że struktura płci i wielkość gospodarstwa wśród przyszłych seniorów będzie wyglądać porównywalnie do tego co obserwujemy w przypadku obecnych seniorów.

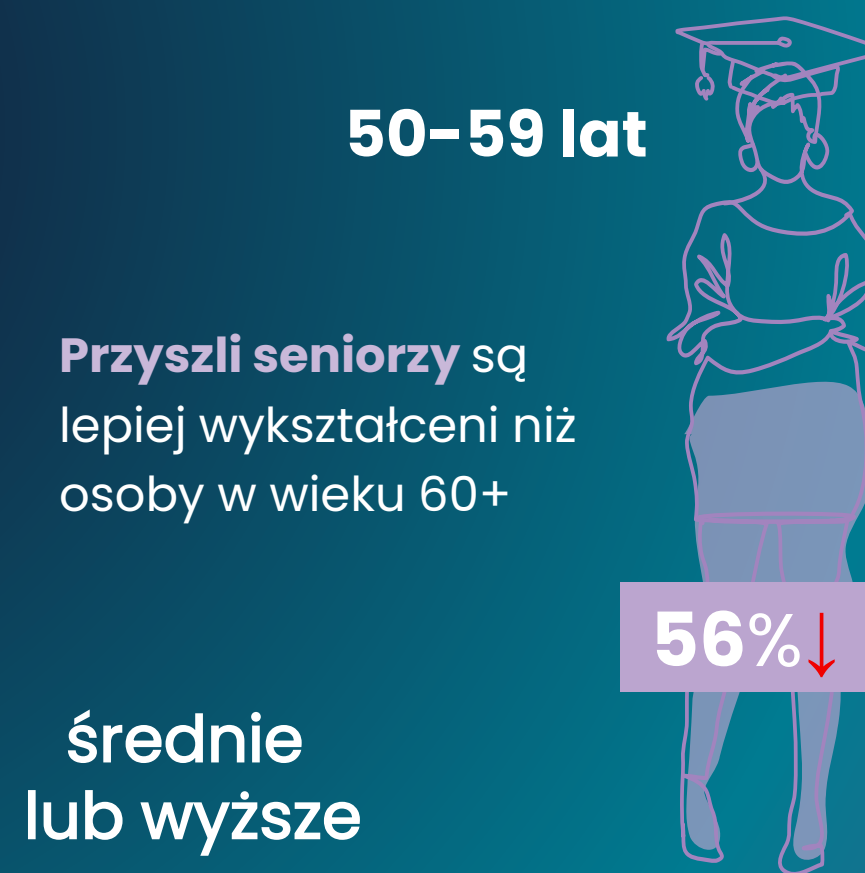
Przyszłe pokolenia seniorów będą lepiej wykształcone

Aktualni seniorzy – osoby 60+

Poziom
wykształcenia
istotnie spada wraz
wiekiem

Przyszli seniorzy – osoby 50–59 lat

Przyszli seniorzy są
lepiej wykształceni niż
osoby w wieku 60+

Przyszłych seniorów cechuje bardziej optymistyczna percepcja własnej sytuacji materialnej.

**Aktualni seniorzy
– osoby 60+**

**Średni dochód netto
gospodarstwa domowego**

60 do 74 lat

4 536 zł ↓

75+

3 787 zł ↓

**Dobra sytuacja
materialna**

13% ↓

8% ↓

Czy sytuacja materialna obecnych pięćdziesięciolatków będzie na tyle dobra, że bez większych wyrzeczeń będą mogli zaspokoić więcej niż tylko podstawowe potrzeby?

**Przyszli seniorzy
– osoby 50–59 lat**

**Średni dochód netto
gospodarstwa domowego**

50 do 59 lat

6 043 zł

**Dobra
sytuacja
materialna**

20%

Czy seniorzy przyszłości **będą pracować** po osiągnięciu wieku emerytalnego?

Aktualni seniorzy – osoby 60+

Kobieta 60+

5% ↓
pracuje

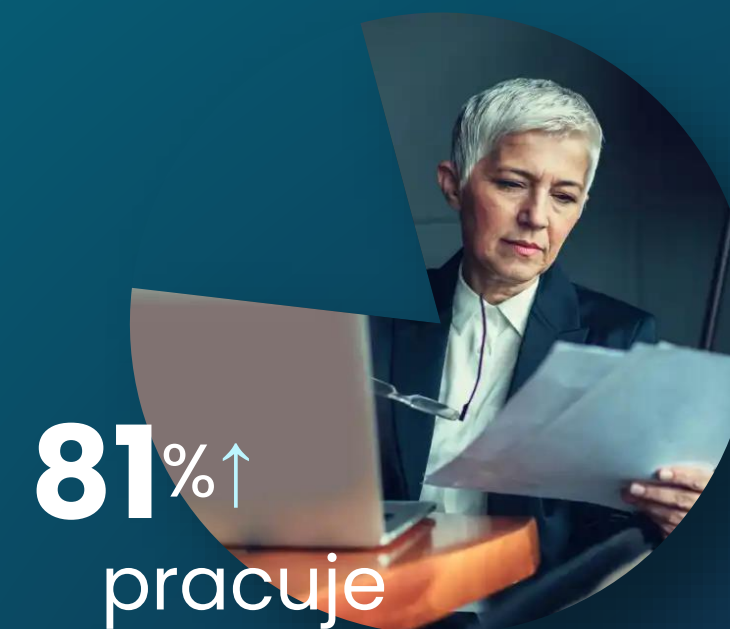
Mężczyzna 65+

5% ↓
pracuje

Zarówno wśród **kobiet**
jak i **mężczyzn** po przekroczeniu
wieku emerytalnego **jedynie 5%**
osób nadal pracuje

Przyszli seniorzy – osoby 50–59 lat

Obecni 50–60 latkowie **inwestują w siebie**, są aktywni, pracują, nie wypadają z obiegu.

Czy możemy założyć, że będą mieć inne oczekiwania wobec własnego życia po osiągnięciu wieku emerytalnego?

Przyszli seniorzy mają zupełnie inne potrzeby i styl życia

seniorzy

Aktualni seniorzy – osoby 60+

- ✓ **mniej optymistyczna** percepcja własnej sytuacji materialnej
- ✓ **gorzej wykształceni**
- ✓ częściej **jednoosobowe** gospodarstwa

Przyszli seniorzy – osoby 50–59 lat

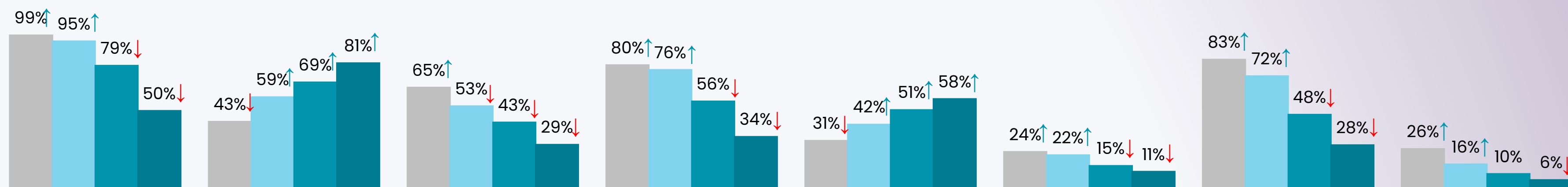
- ✓ **lepsza percepcja** własnej sytuacji materialnej
- ✓ lepiej **wykształceni**
- ✓ **aktywni zawodowo**

Rosnąca długość życia pozwala wysnuć tezę, że przyszłe gospodarstwa seniorów będą **dwuosobowe**, a tym samym lepiej uposażone, z większą siłą nabywczą.

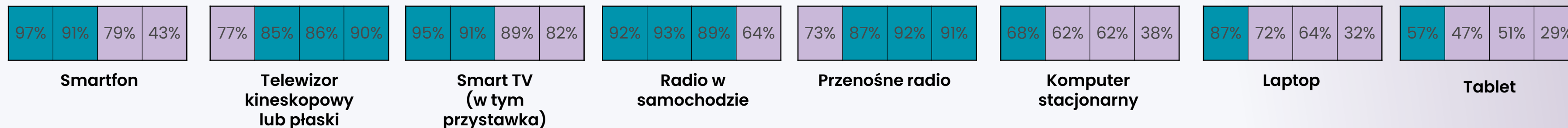
Przyszli seniorzy częściej mają dostęp do nowoczesnego sprzętu i częściej z niego korzystają

Urządzenia dostępne w gospodarstwie domowym

■ 16-49 lat ■ 50-59 lat ■ 60-74 lat ■ 75+

Korzystanie z urządzeń będących na stanie (wśród gospodarstw posiadających dane urządzenie)

P1. Które z następujących urządzeń znajdują się w Państwa domu?

AIN/AIA. Urządzenia do odbioru mediów/ użytkowanie

* urządzenia – posiadane/użytkowane w ciągu ostatnich 12 miesięcy, wliczając urządzenia sprawne, chwilowo niesprawne, prywatne, służbowe

wywiady indywidualne styczeń – grudzień 2022

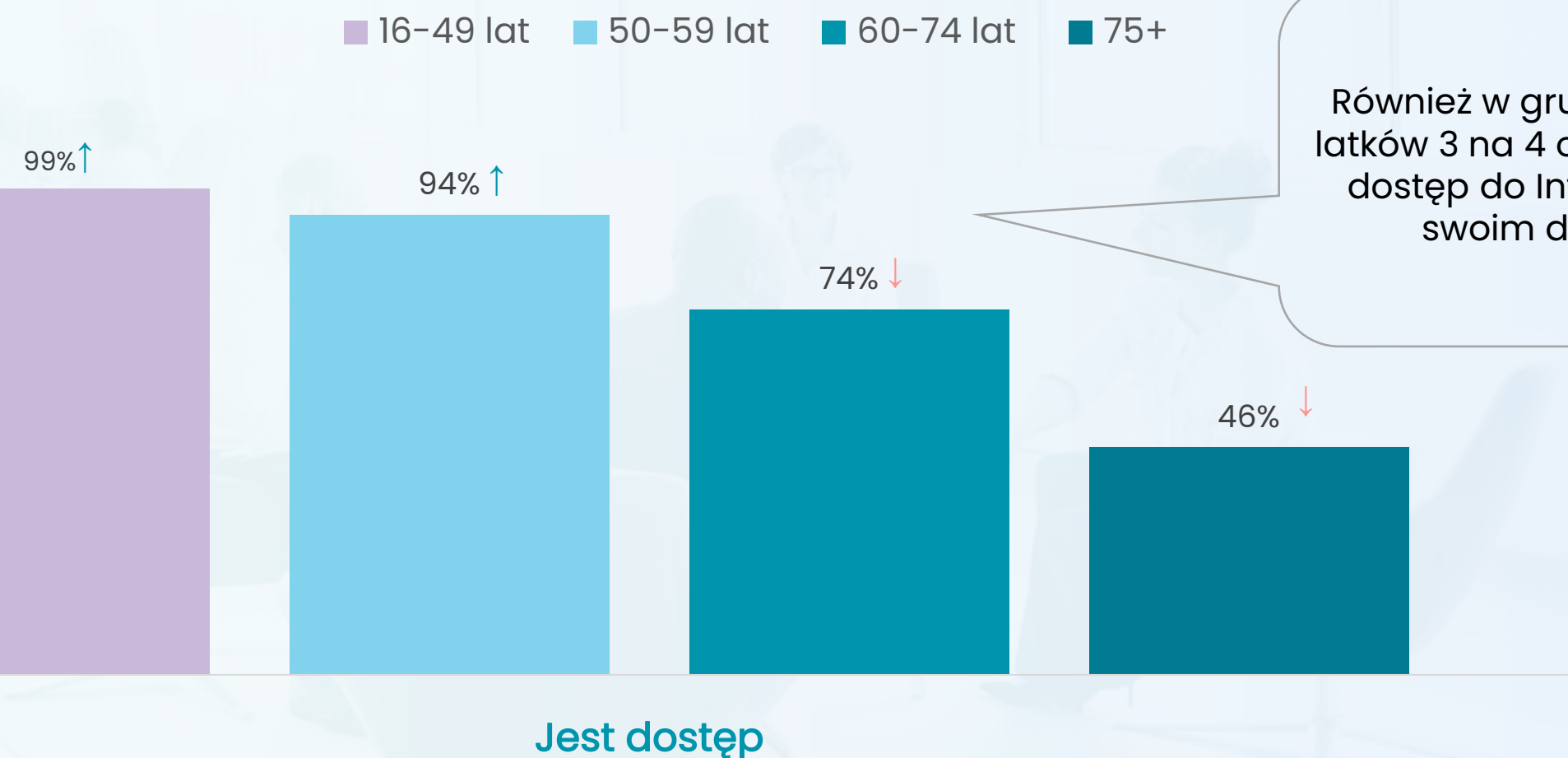
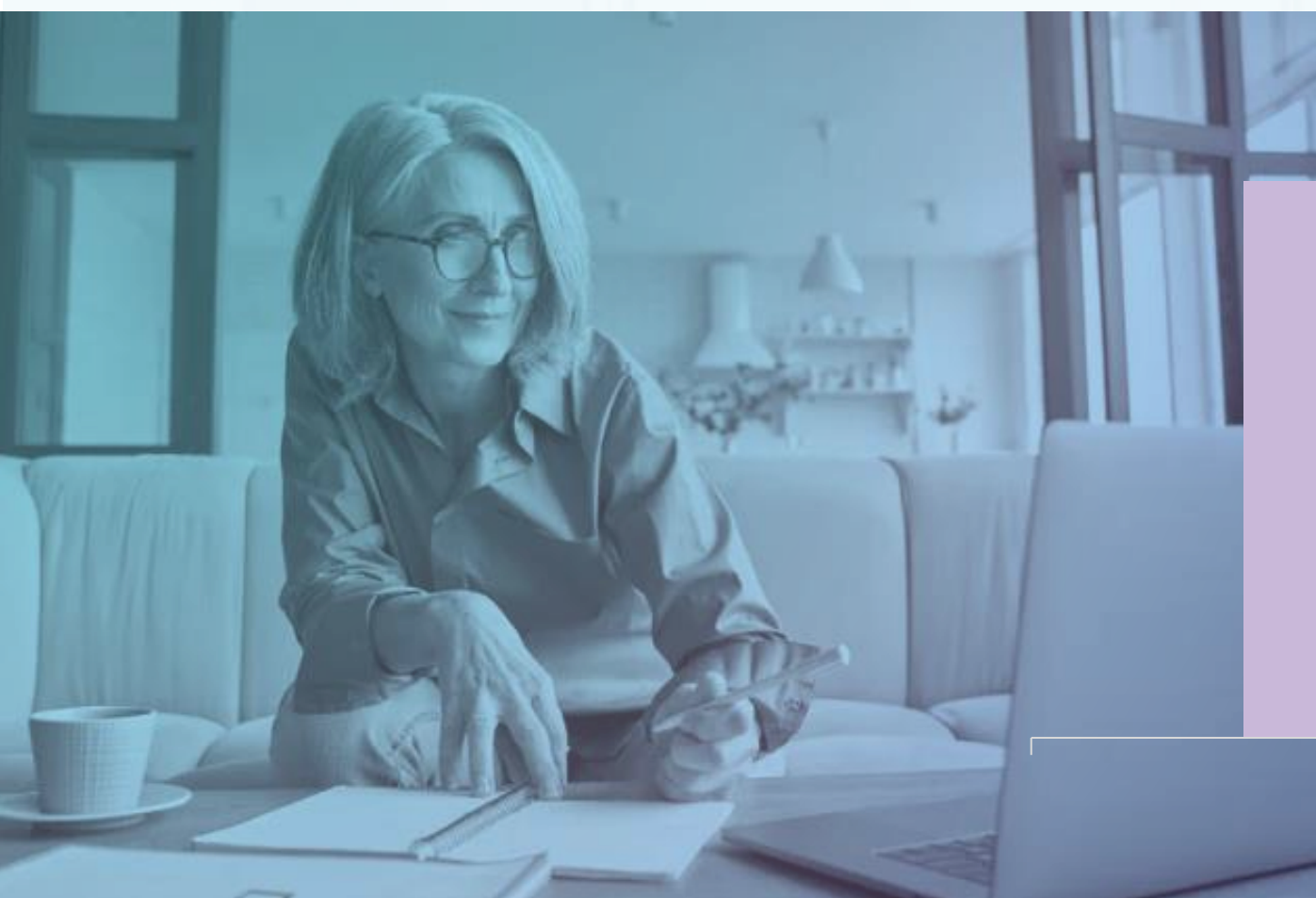
Podstawa: wiek 16-49 lat N=16 659 | wiek 50-59 lat= 5 146 | wiek 60-74 N=10 875 | wiek 75+ N=4 571

*wynik istotnie wyższy ↑ , niższy ↓ vs. grupa 16+ na poziomie istotności 0,95

W grupie **przyszłych seniorów** dostęp do internetu w gospodarstwie domowym **jest powszechny**

Dostęp do internetu

P107. Porozmawiajmy teraz o kwestiach technicznych związanych z Internetem.

Jaki dostęp do Internetu mają Państwo w swoim gospodarstwie domowym?

wywiady indywidualne styczeń – grudzień 2022

Podstawa: wiek 16-49 lat N=16 659 | wiek 50-59 lat= 5 146 | wiek 60-74 N=10 875 | wiek 75+ N=4 571

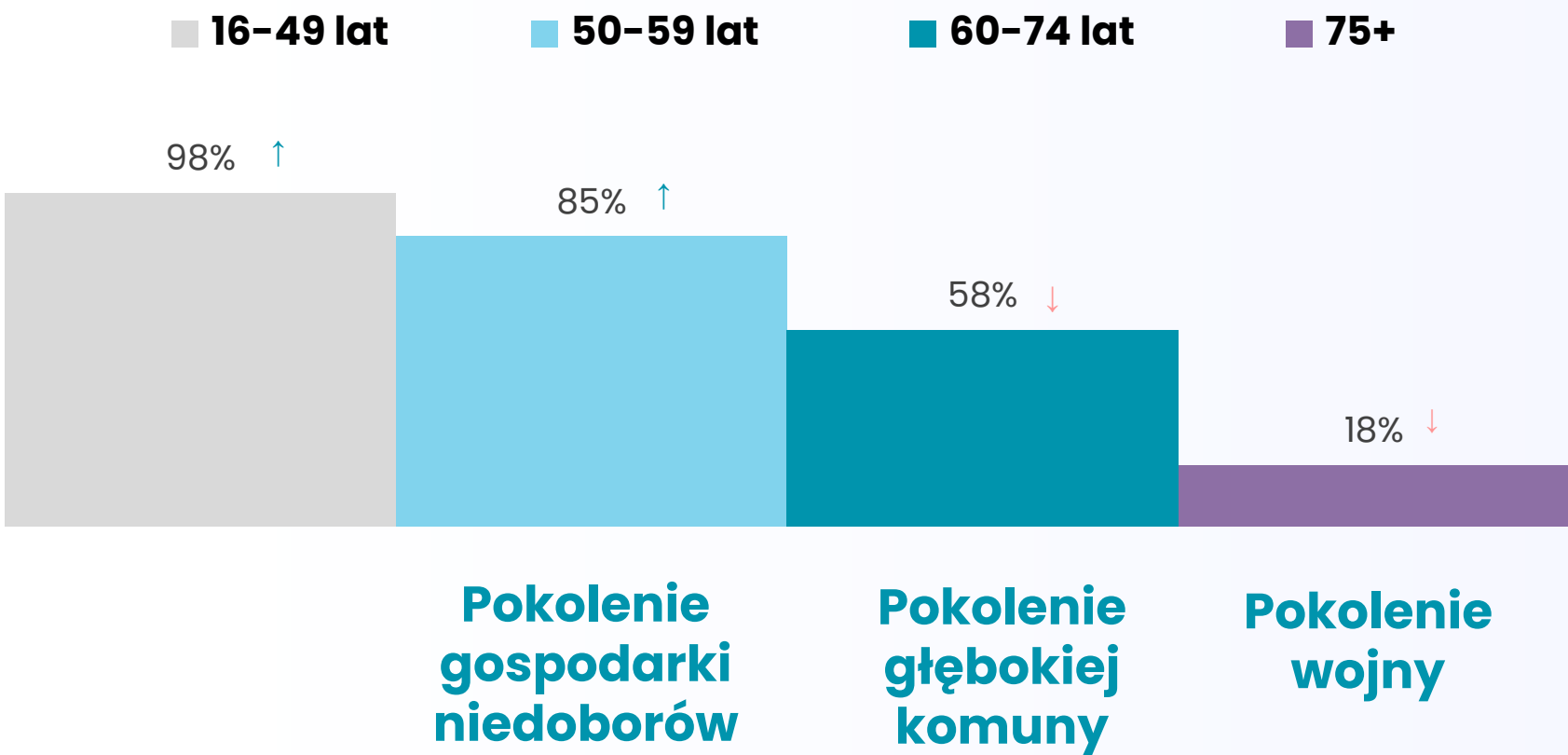
*wynik istotnie wyższy ↑, niższy ↓ vs. grupa 16+ na poziomie istotności 0,95

Korzystanie z internetu jest popularne wśród przyszłych seniorów

 Indywidualni 16+
Ostatnie 30 dni

Korzystanie z internetu mocno różnicuje grupę przyszłych seniorów vs osoby powyżej 60r.ż.

(choć raz w ciągu ost. 30 dni)
Korzystanie z Internetu – konsumpcja treści

A2. Konsumpcja w ciągu ostatnich 30 dni

wywiady indywidualne styczeń – grudzień 2022
Podstawa: wiek 16-49 lat N=16 659 | wiek 50-59 lat= 5 146 | wiek 60-74 N=10 875 | wiek 75+ N=4 571

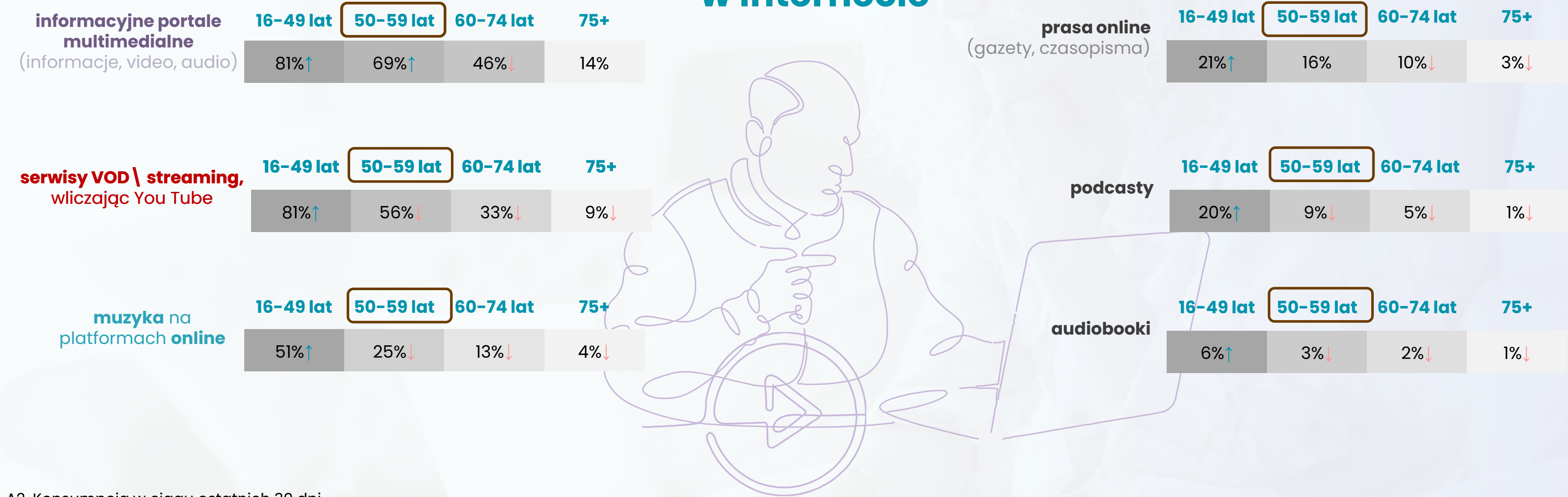
*wynik istotnie wyższy ↑, niższy ↓ vs. grupa 16+ na poziomie istotności 0,95

Osoby między 50 a 59 rokiem życia śmielej wykorzystują internet do konsumpcji treści mediowych.

Indywidualni 16+
Ostatnie 30 dni

Wybrane aktywności w internecie

(choć raz w ciągu ost. 30 dni)

A2. Konsumpcja w ciągu ostatnich 30 dni

wywiady indywidualne styczeń – grudzień 2022

Podstawa: wiek 16-49 lat N= 16 659; wiek 50-59 lat N= 5 146; wiek 60-74 lata N= 10 875; wiek 75+ N= 4571

*wynik istotnie wyższy ↑, niższy ↓ vs. grupa 16+ na poziomie istotności 0,95

Aktualni i przyszli seniorzy to nadal poszukiwacze informacji, a nie aktywni odkrywcy i świadomi selekcjonerzy treści.

Treści poszukiwane w internecie

Aktualni seniorzy
osoby 60+ **=** **Przyszli seniorzy**
osoby 50–59 lat

Wybierane treści są spójne w obydwu grupach:

Treści informacyjne pozwalające być na bieżąco

- wiadomości z kraju i ze świata
- pogoda
- teksty \ komentarze polityczne, wywiady z politykami

Pasja/hobby

- Tematy hobbystyczne
- Programy przyrodnicze

Osoby 50+ nadal częściej skupiają się na poszukiwaniu informacji niż na eksplorowaniu i świadomym wyborze treści.

Dlatego wachlarz aktywności osób 50+ jest mniejszy niż wśród młodszych pokoleń.

Treści związane z **rozrywką** konsumuje mniej niż 50% osób w wieku 50+

Podnoszenie kompetencji/rozwój

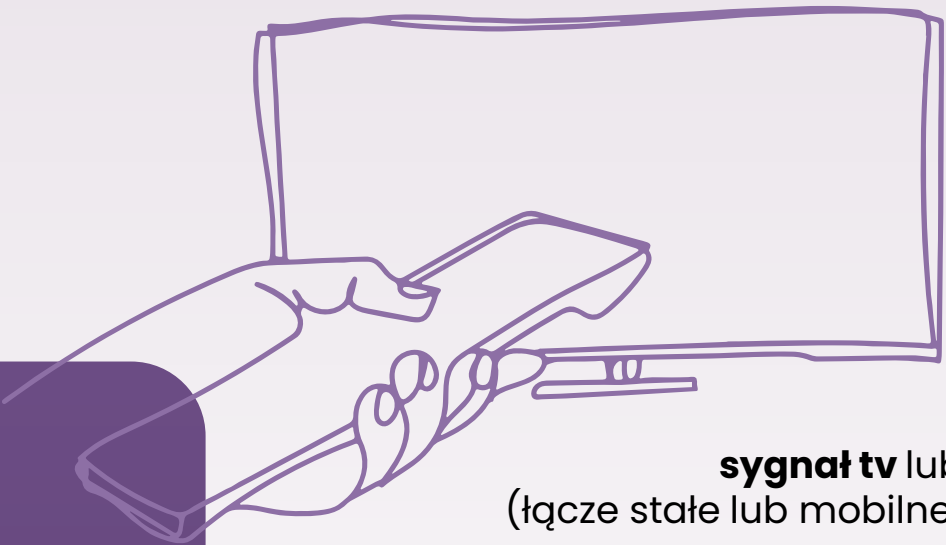
- Teksty/programy/wywiady ekonomiczne

Przyszli seniorzy mają większą możliwość dywersyfikacji dostępu do usług telewizyjnych.

 Indywidualni 16+
Typologia infrastruktury

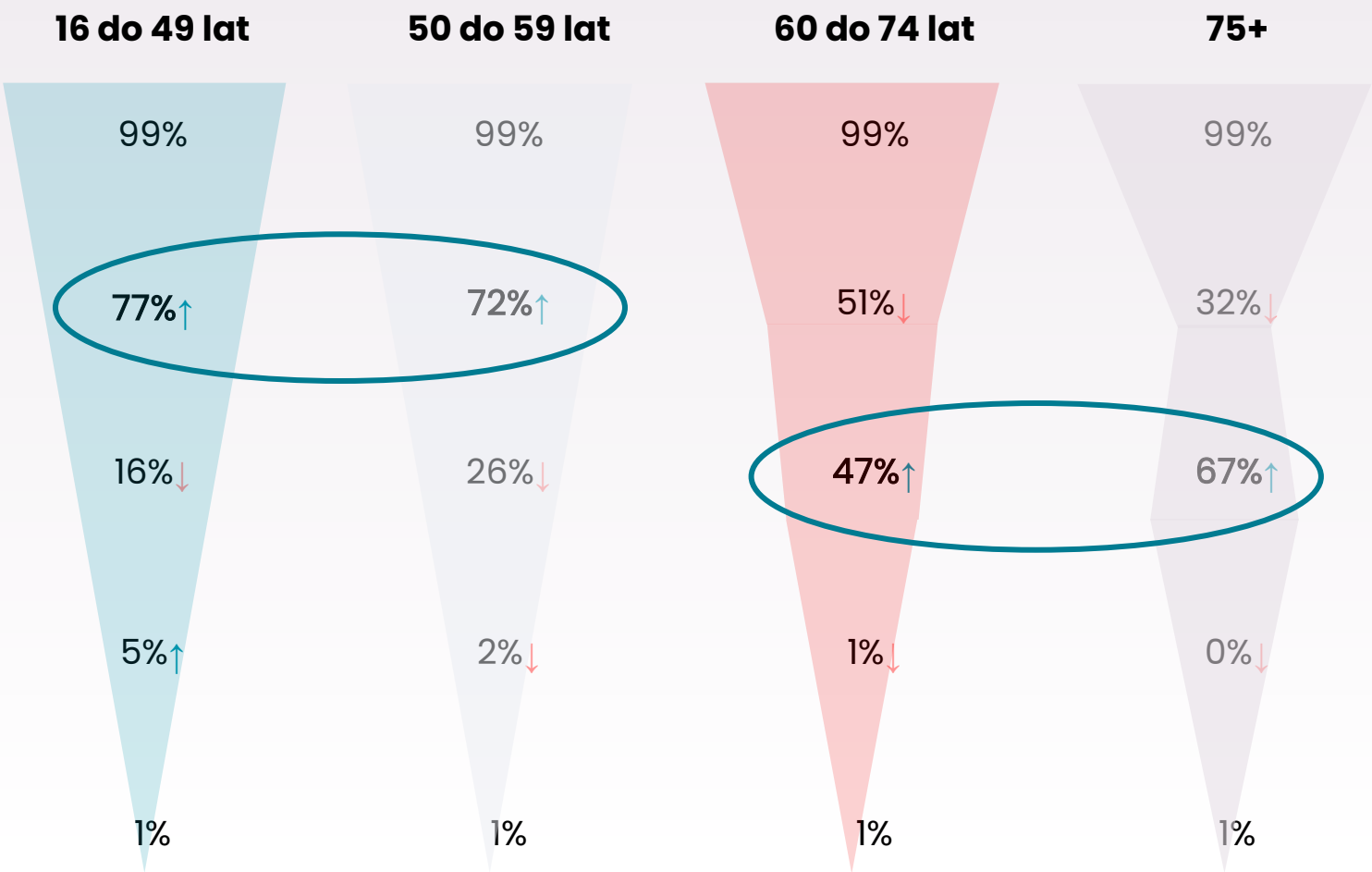
Gospodarstwa do 59 roku życia mają możliwość odbioru usług telewizyjnych korzystając zarówno z **sygnału telewizji** (naziemna, kablowa, satelitarna) jak również z wykorzystaniem **internetu**.

Gospodarstwa starsze mają częściej dostęp jedynie do sygnału telewizyjnego.

- sygnał tv lub internet**
(łącze stałe lub mobilne domowe)
- sygnał tv oraz internet**
(łącze stałe lub mobilne domowe)
- tylko **sygnał tv, bez internetu**
(łącze stałe lub mobilne domowe)
- tylko internet**
(łącze stałe lub mobilne domowe), bez sygnału tv
- ani sygnał, ani internet**
(łącze stałe lub mobilne domowe)

Typologia infrastruktury do usług telewizyjnych

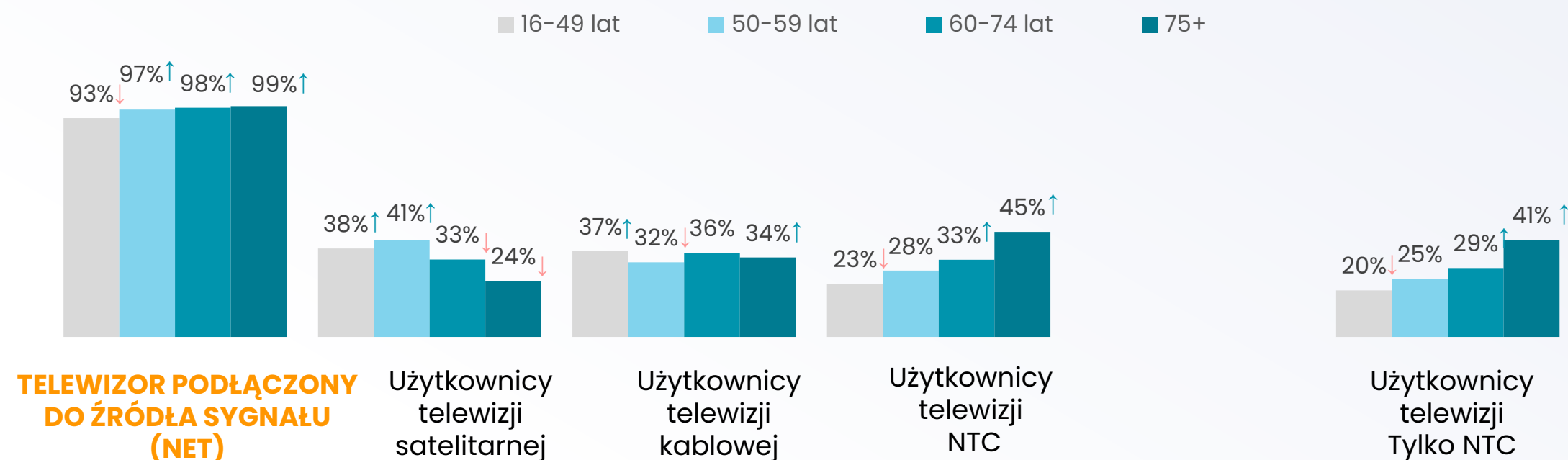
Grupa przyszłych seniorów jest **mocno zróżnicowana** pod względem źródła sygnału telewizyjnego zatem może być trudniej ją zadowolić.

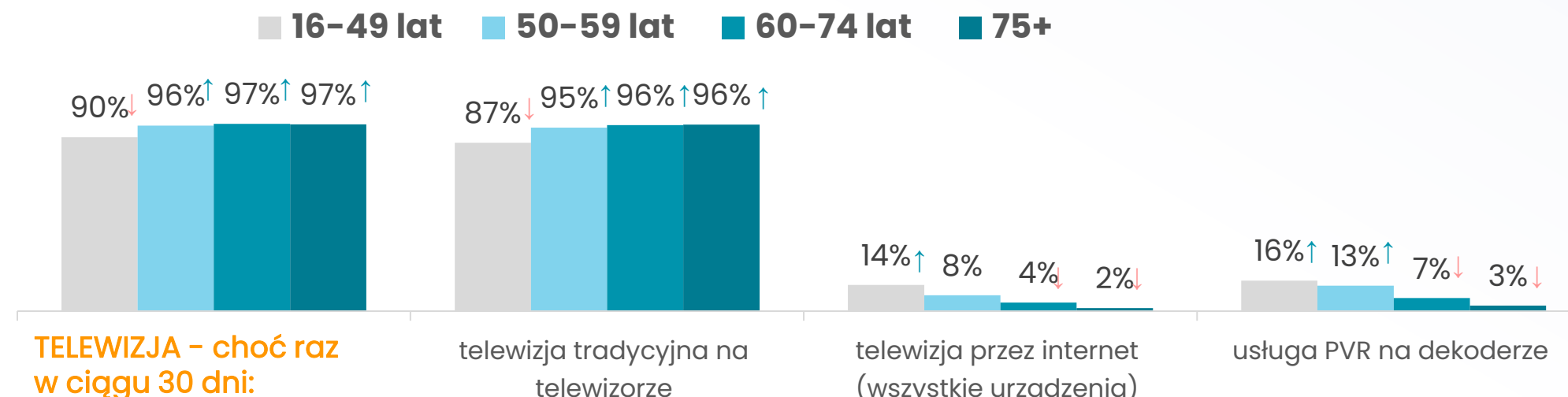
Indywidualni 16+ Źródła sygnału

Dostęp do telewizji satelitarnej jest najbardziej popularny wśród osób 50–59 lat.

Źródło sygnału telewizyjnego

Oglądanie telewizji (choć raz w ciągu ost. 30 dni)

P15. Do jakiego źródła sygnału telewizyjnego jest podłączany ten telewizor ...

wywiady indywidualne styczeń – grudzień 2022

Podstawa: wiek 16–49 lat N=16 659 | wiek 50–59 lat= 5 146 | wiek 60–74 N=10 875 | wiek 75+ N=4 571

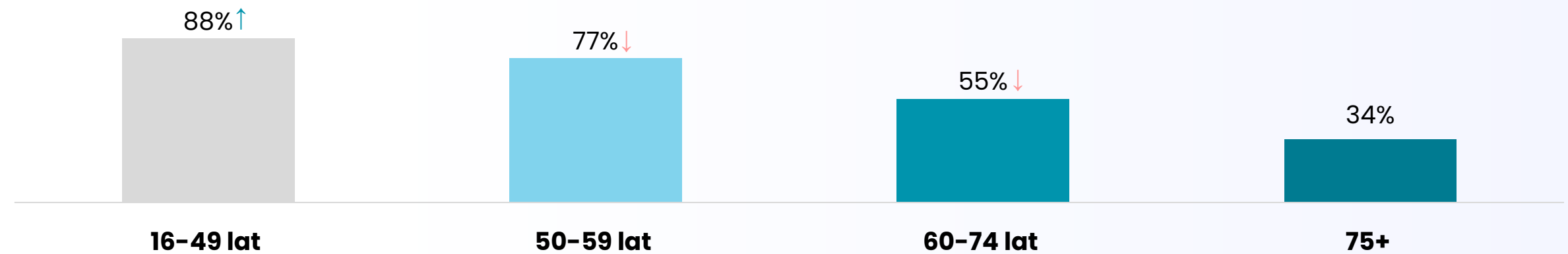
*wynik istotnie wyższy ↑, niższy ↓ vs. grupa 16+ na poziomie istotności 0,95

Czy przyszli seniorzy zostaną przy telewizji linearnej?

Potencjał korzystania z VOD

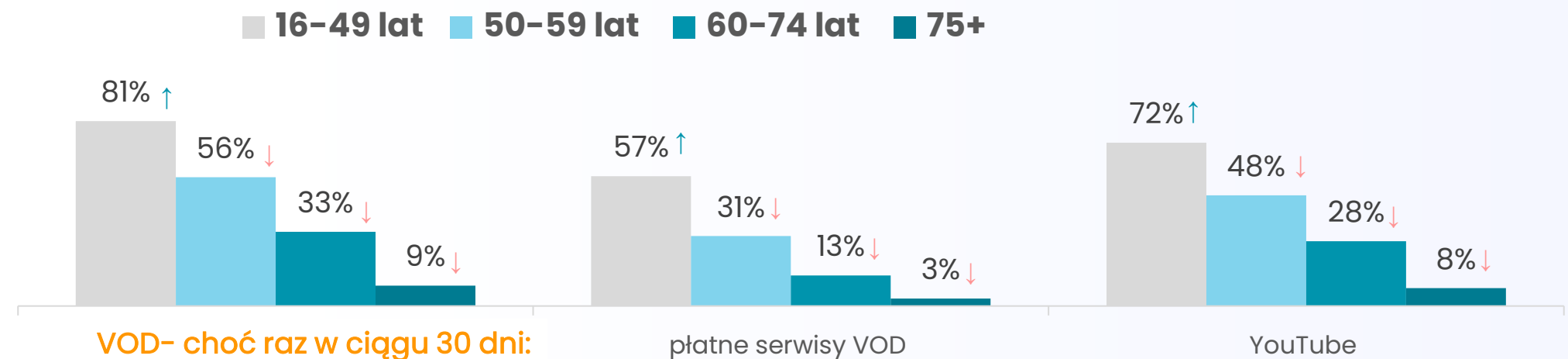
potencjał do odbioru usług VOD i streamingu w domu
– dzięki **co najmniej jednej opcji**: domowe łącze stałe/ mobilne (na jakiegokolwiek urządzeniu)
lub telewizor podłączony do internetu

W starszych grupach korzystanie z tych rozwiązań w dalszym ciągu jest mało popularne.

Osoby 60-74 lata chętniej korzystają z **darmowego YouTube** niż płatnych serwisów.

Oglądanie wideo na życzenie (VOD) (choć raz w ciągu ost. 30 dni)

A2. Konsumpcja w ciągu ostatnich 30 dni

wywiady indywidualne styczeń – grudzień 2022

Podstawa: wiek 16-49 lat N=16 659 | wiek 50-59 lat= 5 146 | wiek 60-74 N=10 875 | wiek 75+ N=4 571

*wynik istotnie wyższy ↑, niższy ↓ vs. grupa 16+ na poziomie istotności 0,95

Telewizja jest bardzo istotna.

Przekrój programów jest bardzo szeroki. Oglądanie jest mniej selektywne, wypełnia czas i ułatwia kontakt ze światem.

Przyszli seniorzy bardziej świadomie wybierają treści oglądane w telewizji

Telewizja jest nadal stosunkowo istotna.

Za to wybór treści jest bardziej selektywny. Podobnie jak wśród osób starszych telewizja również dla nich jest źródłem informacji. W przypadku innych treści, ich wybory są bardziej zbliżone do osób młodszych jednak częściej są sposobem zapewnienia sobie relaksu.

Częściej wybierane treści:

bycie na bieżąco, informacje

- ✓ Serwisy informacyjne

budowanie poczucia wspólnoty

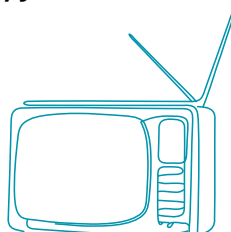
- ✓ seriale, telewizja śniadaniowa, programy poranne

rozwijanie pasji i hobby

- ✓ teleturnieje, programy podróżnicze

podnoszenie kompetencji

- ✓ reportaże, wywiady, debaty, programy ekonomiczne

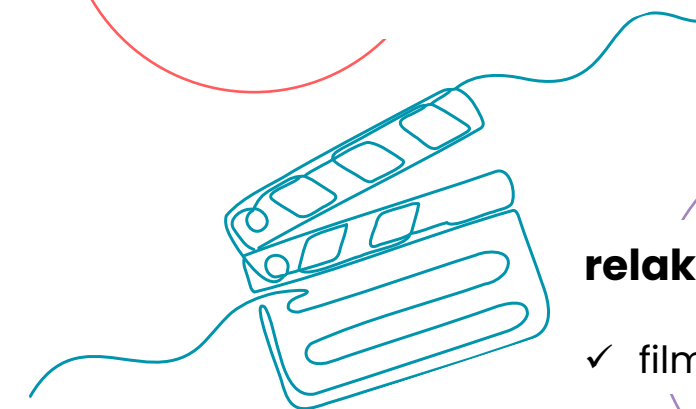
Częściej wybierane treści:

bycie na bieżąco, informacje

- ✓ Serwisy informacyjne

relaks

- ✓ filmy fabularne

Przyszli seniorzy mają już w garści internet

Aktualni seniorzy – osoby 60+

Przyszli seniorzy – osoby 50–59 lat

Ograniczone zasoby sprzętowe

- mniej zaawansowany sprzęt i częsty brak funkcji smart TV skłania do korzystania **z usług telewizji linearnych**, z przewagą tych nieodpłatnych

4 osoby na 10 nie korzystają z internetu

- korzystanie z internetu wymaga kompetencji do wyszukiwania potrzebnych treści dlatego **telewizja linearna na telewizorze** bez większego wysiłku zapewnia dostęp do informacji

Mniejsza otwartość na

treści na życzenie to rzadkie zjawisko, które nie wpisuje się w dotychczasowe doświadczenia

Lepsze wyposażenie w sprzęt

- przyszli seniorzy są dobrze wyposażeni w sprzęt adekwatny do sytuacji, świadomi korzyści śmielej z niego korzystają

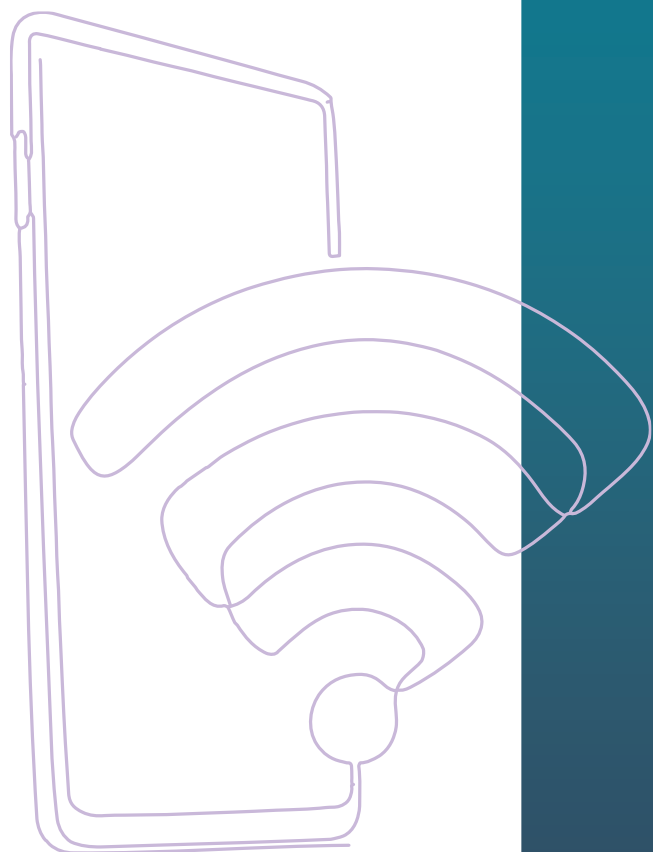
Oswojony Internet

- w grupie osób 50–59 internet jest wszechobecny, częściej wykorzystywany na różnych urządzeniach i w różnych sytuacjach
- internet stanowi przede wszystkim źródło informacji

Ale uwaga: Internet to nadal bardziej instrument i narzędzie dostępu do informacji, nie jest traktowany jako naturalne środowisko „serfowania, odkrywania” i tym samym selekcji informacji.

Otwartość na różne rozwiązania

- Pochodną bardziej zaawansowanego sprzętu i swobody w korzystaniu z internetu jest większe zainteresowanie osób w wieku 50–59 lat treściami wideo na życzenie, czy korzystanie z odpłatnych źródeł sygnału – kabel i satelita

Przyszli seniorzy – osoby 50–59 lat

Powstaje pytanie, jak aktualnie zajęta i aktywna zawodowo grupa będzie podchodziła do korzystania z mediów po osiągnięciu wieku senioralnego, czy emerytalnego?

- ✓ Które z **nawyków pozostaną niezmienione**, czy zaawansowany technologicznie sprzęt będzie nadal tak chętnie wykorzystywany?
- ✓ Czy będą inwestować w **najnowsze rozwiązania technologiczne**? Jaki będzie ich stosunek do mediów, do treści?
- ✓ Na ile będą skłonni za nie **płacić**?

66% osób 50–59 lat odwiedza miejsca związane z kulturą.

 Indywidualni 16+
ostatnie 12 miesięcy

Odsetek osób, które odwiedziły przynajmniej jedno miejsce kultury w ciągu ost. 12 miesięcy

16–49 lat

84% ↑

2,9 miejsca

50–59 lat

66% ↓

1,9 miejsca

60–74 lat

55% ↓

1,5 miejsca

75+

32% ↓

0,8 miejsca

Zdecydowana **większość** osób w wieku **16–49 lat** odwiedziło **przynajmniej jedno miejsce związane z kulturą** w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Również wśród osób **między 50–59 rokiem życia dwie osoby na trzy** miały w ciągu ostatniego roku kontakt z przynajmniej jednym miejscem związanym z kulturą.

Mniej niż jedna osoba na trzy osoby po 75 roku życia osobiście odwiedziło przynajmniej jedno miejsce związane z kulturą.

S9. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy był/a Pan/i: W restauracji, barze, pubie, kawiarni; w kinie, na festynie, jarmarku, imprezie folklorystycznej, w obiekcie historycznym, w wydarzeniu sportowym, na koncercie muzyki pop., w bibliotece, w muzeum, galerii sztuki, w domu kultury, ośrodku kultury, w teatrze, w filharmonii, operze.

wywiady indywidualne styczeń – grudzień 2022
Podstawa: wiek 16–49 lat N=16 659 | wiek 50–59 lat= 5 146 | wiek 60–74 N=10 875 | wiek 75+ N=4 571

*wynik istotnie wyższy ↑, niższy ↓ vs. grupa 16+ na poziomie istotności 0,95

CZY...

będą aktywnie uczestniczyć
w życiu **społecznym**
i **zawodowym**

nie będą czuć się starzy
– **subiektywna percepcja**
starości 70–75 lat

będą czuć się swobodnie
w **świecie cyfrowym**

...przyszli seniorzy
częściej niż
kiedykolwiek
przedtem:

będą ciekawi **nowinek**
technologicznych

będą mieć
lepszą kondycję
psychiczną i fizyczną

będą mieć
oszczędności

będą
podróżować

Czego chcielibyśmy się dowiedzieć o przyszłych seniorach

... żeby dobrze przygotować się na

2037

Zapraszamy do kontaktu

<https://kim.gov.pl/>
email: biuro@kim.gov.pl